

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Mária-fő-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hóra . . . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri czikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A politikai erkölcsök.

Hermann Ottó nem régen felújította a „B. H.”-ban Kossuth Lajosnál tett egyik látogatása emlékét. Jellemző, szomorúan jellemző, hogy a magyar nemzet a léha közöny sivar fatalismus-sal siklott át e visszaemlékezés felett.

Pedig a Kossuth Lajos páratlan történelmi nagysága soha sem jelent meg intenzívebb világításban, mint Herman Ottó e reminiscenciáiban. A ma teljes erejük fékevesztettségével domináló kiegyezési bonyodalmakat évekkel ezelőtt előre látta és látnoki ihlettel előre megjósolta a magyar hazafiság szellem-óriása.

Megjósolta, hogy az Ausztriában mind nagyobb erőre jutó federalismus ellenállhatatlanul, feltartatatlannul kicsap az ő folyásának rendes medréből és eláraszt, elsodor mindent mint utójában kap, legelső sorban pedig alá mossa a dualismus alapjait. Az azóta bekövetkezett események hatalmasan igazolták Kossuth Lajost. A 67-iki kiegyezéssel megteremtett államjogi viszony kötelei hova-tovább jobban szakadoznak és nem a külső erő, hanem a dolgok logikájának belső rendje saakgatja össze azokat.

Am a mi nemcsak meglepő, de egyenesen megrendítő a Kossuth Lajos Herman Ottó által felújított nyilatkozataiban, az nem a dualistikus viszonyt alakulásának erre a feltartóztatatlan processusára se vonatkozik. Legmegdöbbentőbb hatású e nyilatkozatban az, a mit Kossuth Lajos a 67-ben indítványozott rendelkeznek a politikai erkölcsökre gyakorolt hatásáról mondott.

Nem a kiegyezés közjogi tartalma, nem is a fenntartásért hozott közgazdasági áldozatok, hanem a politikai erkölcsökre gyakorolt káros hatás, ez a legsúlyosabb pontja — ugymond Kossuth Lajos — a 67-ben létesült új közjogi berendezkedésnek!

És ki ne látna, hogy Kossuth Lajosnak igaza van? Ki ne ismerné be, hogy a politikai erkölcsi puritán voltárról egykor híres magyar faj karak-terében az utolsó 30 esztendő alatt beállott egy szomorú, egy hovatovább általánosabbá váló visszaesés?

Azt talán lehet állítani, hogy ez a visszaesés nem az 1867-iki közjogi rend következményeül jelentkezik. De viszont lehetetlen be nem ismerni, hogy az a nép, a mely nagy volt a harcok csatamezején és türelmének herokus

kitartásával valóságos példaként állt a népek között az elnyomatások idején, — az utolsó 30 esztendő békejének munkájában múltjához méltatlan maradt.

És vajjon nem természetes-e, hogy egy olyan közjogi alkotás, mely a nemzeti igények érvényesítését nem a jog nyilegyenességű útján, hanem az alkudozásoknak, a ravaszkodásoknak a diplomáciai fufangoknak és az udvari kegyet megalázó hajhászásának görbe utvesztőin keresi, — az ő hatásában idevezetett?!

Eleinte ez a szomorú hatás nem mutatkozott. Elfedte azt a nemzet szeméi elől az az erős erkölcsi hatalom, a mit az új közjogi rend létesítőinek: Deák Ferencznek és Andrássy Gyula grófnak intakt egyénisége a nemzetszemében képviselt. Ám a mint fogyott e férfiak erkölcsi hatásának ereje, olyan arányban kezdett fellépni közéletünkben az erkölcsi depravatio sorváda.

És teljessé, szörnyűségesen nyilvánvalóvá lett ez a depraváló hatás abban a sivar tényben, a mely a volt Deák-párt haldoklásával egyidejűleg Tisza Kálmán és a volt balközépét állította az ügyek elére.

A világtörténelemben nincs példa arra, hogy egy egész párt egy szép napon frontot csináljon elébb vallott elveinek és egyszerre ellenkezőjét hirdesse mindannak, a mit 7 éven át helyesnek és jónak talált.

Nó hát a politikai immoralitás e hallatlan példája nem maradhatott következmények nélkül.

A következmények egyike a jelen nemzedék, mely álmos közönnyel nézi alkotmányra súlyos válságát, önkényes adózásával szinte demonstratív fitogtatja servilismusát és úgy az önzellenesség lemondására, mint a nagy elhatározások vakmerő elszántságára egyként képtelen.

Ez a szálnalmas viselkedés igazolja leginkább Kossuth Lajos szörnyűséges jóslatát s a mily kiváló bizonyítéka a nagy hazafi látnoki ihletettségének, ép oly megdöbbentő, kétségbeejtő signaturája korunk politikai erkölcsének.

V. A.

Politikai hir.**A politikai helyzet Ausztriában.**

Az osztrák ellenzéki pártok ma tanácskozik fognak, hogy az újból megnyitandó Reichsrathban milyen magatartást kövessenek. Minthogy a napirendre az újjászervezési tör-

vény első olvasása van első sorban kitűzve, a német haladópart és német néppárt elvannak tökéve, hogy ez ellen obstrukcióval élnek. A Schönerer-csoport persze feltétlenül csatlakozik hozzájuk, de hogy a német nagybirtokosság és a német egyesülés is támogatni fogja-e az obstrukciót, az már kétséges. A szociálisták semmiesetre sem fognak az obstrukcióhoz csatlakozni. A kormány, ha az obstrukciót tényleg ismét megkezdik, a házat előre láthatólag hosszabb időre elnapolja és az újjászervezési törvényt, valamint a kiegyezést a megállapított időre a 14. §. alapján fogja elhelyeztetni.

A válság.

Távíratí tudósításaink kiegészítésül adjuk az utóbbi újabb értesülésünket:

Korona-tanács.

Bécs, jan. 16.

Ő Felsége elnöklété alatt ma délután egy órákor minisztertanács tartatott, melyben báró Bánffy Dezső miniszterelnök, báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, Lukács László pénzügyminiszter és gróf Széchenyi Manó ő felsége személye körüli miniszter vett részt.

A tanács két órákor ért véget.

A tanácskozás eredménye az, hogy a **kormány már előzetesen megállapított elvek alapján, Budapesten folytatja a parlamenti helyzet szanálására célzó tárgyalásokat.**

Egy másik tudósító ezeket írja:

A magyar miniszterek ma délelőtt 9 órákor közös értekezletet tartottak a magyar miniszterium palotájában. 10 órákor Bánffy és Lukács miniszterek a belügyminiszteriumi palotába hajtak, a hol Thun gróffal és Kaizl pénzügyminiszterrel konferáltak 10 órától 12 óráig a kiegyezés kérdésében. 1 órákor volt a magyar korona-tanács ő felsége elnöklété alatt.

Itt általánosan az a nézet, hogy ő felsége a kormány előterjesztéseit elfogadta és hogy ezen az alapon fognak most megindulni a tárgyalások az ellenzék bizalmi férfival a disszidensek közvetítése mellett. Azonban azt is mondják, hogy az ellenzék követeléseiből egyet-mást engedni lesz kénytelen, ha azt akarja, hogy a béke helyreálljon és Bánffy más személyiségek engedje át a helyét.

Az összkabinet visszavonulásáról itt tudni sem akarnak és így csak arról volna szó, hogy Bánffy s esetleg Perczel helyét más foglalja el, míg a miniszterium többi tagjai megmaradnának.

Tegnap fogadta a király Gulochovszkit és Kállait külön-külön kihallgatáson. Bánffy tegnap Gulochovszkival folytatott hosszabb tárgyalásokat.

Egyáltalában úgy látszik, hogy Kállai bizalmasa ő felségének a magyar ügyekre nézve.

A döntés.

Budapest, jan. 16.

Bécsből érkezett reggel ez a táv-írat:

Döntes a krompromisszumra nézve kedvező.

Ezt erősítették meg a későbbi jelentések, melyek szerint ő felsége egy órákor ismét külön kihallgatáson fogadta a magyar minisztereket és velük egyóra hosszabb tartott tanácsot. Ebben az a megállapodás történt, hogy a kormány a már előzetesen megállapított elvek szerint folytassa Budapesten a parlamenti helyzet szanálására célzó tárgyalásokat.

A magyar miniszterek még ma este visszatérnek Budapestre és holnap a disszidensek után közölni fogják az ellenzéki pártokkal a kormány békeproponcióit.

Egy másik jelentés szerint a mai korona tanács **azokat az elveket állapította meg**, melyek szerint az ellenzékkel folytatandó tárgyalások vezettessenek.

A döntés előtt ő felsége tegnap délután külön kihallgatáson fogadta Gulochowski gróf külügyminisztert és Kállay közös pénzügyminisztert.

Hangulat a Házban.

Budapest, jan. 16.

A képviselőház folyosóján elterjedt hírek szerint az összes képviselések odaszólnak, hogy a kompromisszum létesítésére irányuló hangulat Bécsben is kedvező.

A miniszterek mostani bécsi tartózkodása — minden megegyező hír szerint — **még nem fogja a döntést eredményezni.** Valószínű, hogy a kompromisszum-tárgyalások még egy-két hétig el fognak nyulni.

Szállagyi Dezső és gróf Csáky Albin ma is feltűnően soká tárgyalt Apponyi gróffal, Széll Kálmán pedig reményét fejezte ki, hogy **a béke meglesz.**

A béke bontók.

Budapest, jan. 16.

A kormánypárti képviselők ma a folyosón azt beszéltek, hogy a Tisza-klikk **fűt-fát megmozgat a béke meghiusítására.** Ujjában a Tisza-lex módjára ismét aláírások gyűjtését propagálják, mely szerint a kormánypárt csak úgy egyezne meg az

ellenzékkel, ha a kabinet rekonstruálásánál gróf Tisza Istvánnak a **belügyi tárcza biztosították.**

Gróf Tisza István, úgy hiszik, főleg azért tart igényt a belügyi tárczára, hogy a kuriai bíráskodási javaslatot és az esetleges új választásokat a maga tetszése szerint vezethesse.

A Tiszákra vonatkozólag különben a Nagyvárad Napló is közöl egy érdekes hirt. Az idézett lap azt jelenti, hogy ő a Nemzet egyik szerkesztőjétől arról értesül, hogy az esetre, ha a kormánypárt többsége megalázó békepontokat fogadna el az ellenzékkel, az esetre a szabadelvűek **Tisza-csoportja kíválik és az ellenzékre megy át.**

Erről a hírről ma a képviselőházban sokat beszéltek.

Gazdasági vezetés Udvarhely-vármegyében.

Nem akarok a politikai viszonyokkal foglalkozni, csak annyiban érintem őket, a mennyiben éppen az ügy érdekében kell.

Udvarhelymegye külső és belső okoknál fogva soha sem tartozott a minta vármegyék közé, s így különösen a gazdasági vezetés három organuma, mint a közgazdasági előadói állás, a gazdasági egylet és a gazdasági bizottság, mindig sántított kötelessége teljesítése közben, mi hol az egyének hanyagságán, hol a vidék szegénységén mult.

Mindamellett a dolgok valahogy csak mentek, — s a három organum egymást támogatva mégis tudomására hozta a miniszteriumnak a megye legégetőbb bajait.

Létre hozott, vagy kezdeményezett egyet-mást s legalább gyűlésein alkalmat adott, hogy a gazdaközönség össztalálkozván, bizonyos irányban megnyilatkozzon.

Az új politikai éra, melyre egyébként nem terjeszkedem ki, mindezt összedöntötte oly móddal, hogy egyes vezérszónokokkal igaz és nem igaz kritikát gyakoroltatott és a régi vezető elemet hivatalos hatalommal lezavaztatta, kibuktatta, elkedvetlenítette; a miniszteriummal pedig kivitte, hogy a régi gazdasági előadó felmentett és helyébe más nevezették ki.

Ez az új er el is kezdett működni olyformán, hogy a közigazgatási bizottságban semmiféle jelentést nem tett valami paragrafus hivatkozva, azután mikor szorítottuk, mult év júniusban előállt egy jelentéssel, melyből világosan látszott, hogy egy dunántúli jelentést másolt le: mondván, a szénatermés jól sikerült, pedig ekkor Udvarhely vármegyében még a kertekben sem volt levégva a fü. Később pedig a tereken elvitte a viz, a hegyeken pedig elvénült a termés.

A gazda bizottságban minden elem van, csak gazda nem. Jegyzők, vármegyei hivatalnokok, doktorok stb. vannak quantum satis.

A mi gazdát betettek, az sem lakik a vármegyében.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1899. január 17.

Meddig tart még?

Meddig tart még, édes hazám,
Meddig tart még szolgásgod?
A szabadság napja mikor
Ragyogja be szép orcádat?

Vagy tán újra ki kell állnod
Szent jogaid védelmére,
Melyekért már annyit folya
Óseidnek drága vére?...

Hósi vére, melytől e hon
Minden rőge át van ázva;
Melyből fakadt a szabadság
Most hervadó szép virága...

Most hervadó, s hejh ki tudja,
Minő sorsa lesz még néki?
Mert egy kertész egyfélékép,
A másik másképpen tépi!

Ki tudja, mikor lesz vége
Ez áldatlan bőszt tusának;
Mikor győz az eszme, melyért
A hősök vért áldozának?!

A hősök, a Damjanichok,
A kik akkor sorba álltak;
A kik halál megvetéssel
Győztek fényes, nagy csatákat!

Oh, ha igaz honszerelm
Hatalmát a sziveinket;
S e félistenek példája
Lelkesítne tette minket:

Akkor nem tartana soká,
Nem, hazám, a szolgásgod;
Mert mint feleget villám:
Széltörőné a csörgő lánczat!

Meddig tart még édes hazám,
Meddig tart még szabadságod?
A szabadság napja mikor
Ragyogja be szép orcádat?

Krónikás.

Az újságíró.

(Silberstein Adolf.)

Ki tudná megmondani, vajjon az újság csakugyan az a hatalmassága a jelenkornak, a hogy a szójáték kedvelők hirdetik? Hetedik, nyolezadik potentatum-e, a XIX-ik század epopejája, vagy tisztán csak a szellemi közlekedés napiérdekű szükségleteinek kielégítésére van berendezve? Régebben, úgy látszik, ilyen elvek voltak az újságok utmutatói. A Magyar Curir becsületes „felelője”, vagy a Magyar Hirmondó gyorslábú „hírelője”, embriói a jelen idők palotákban és amerikai rotációsokkal dolgozó újságjainak, a szónak ezen fogalmában rejlt tartalmát akarta megtestesíteni. Új dolgoknak és új híreknek az elmondását látták az újságban s az akkori idők kulturájához képest a legaktuálisabb kérdések érdekességével hozták szóba Olaszhon, Spanyolhon és Frankhon közhelyeinek a zezegugát, míg a magasabb szennázáció inyenccégei, a debreczeni lóvásárok kimerítő hírlésének voltak fenntartva. Irástudó, deákos műveltségű urak szerkesztették kis igényű

közönség számára, melyben a főszó a közlendő dolgok újszerűségének a puplikálására volt fektetve. A régi szerkesztőség egy két emberrel csinálta meg a lapot, kevés lelki-furdalással, de erős hazafíli szándékkal s a publikum, mely előtt sok tekintetben meglepetés volt az ilyen vállalkozás, úgy vette, mint a ki kevés pénzért ügyesen hazudik.

Ezt az előtételt az évek hosszú sora meggyöngítette egy kisé, de nem véglegesen, amennyiben azóta a felületesség és irodalmi léhaság kettős vádjá is átszármazott az újságokra.

Nem régebben, mielőtt Bruntiére a tudományok csődjét s az idealizmus hajnal hasadását kihirdette volna; újabb „tanulmányt” (honny soi qui mal y pense) irt az újságírókról, melyben a régi vádat még egyszer elővette. Ekkor sem történt egyéb, mint hogy a magyar akadémia zajos tetszés között hozta nyilvánosságra a Bruntiére oraculademat, bebizonyította az új irodalom dekadenciáját, jöllehet a legutóbbi 15—20 év irodalmi és művészeti életét nem az akadémia csinálta meg, hanem az újság, mely a mi eredettől fogva kelet fele hajló kultúránkat összekötötte a nyugattal, utat nyitott a szabadabb felfogásnak s ismertette azokat a szellemi forrongásokat, melyekre az akademiának majd csak a jövő században lesz érkezése.

A mi életünkben az ajság nemcsak egy nap történetének a hiteles fényképe, hanem az újabb irodalomnak a szellemi műhelye is, melynek érdekes élete a napi, hetilapok és havi szemlék hasábjain folyik le. Régi kezdetleges arányából a századvég raffinált szol-

lemi igényeihez nőtte ki magát, s az egykori jelszavakból csak azt tartotta meg, mely a régi tisztos journaloknak is egyedüli jellegje volt: a hazafiság. A felületesség vagy az irodalmi léhaság vádjá épen annyira hazug, mint a maga útján járó újabb irodalmunknak az elhíresztelt dekadenciája.

Az újságíró sem az fogalom többé, mely a tömeg előtétletében eddig uralkodott s ha tisztázódtak némileg az erről való nézeteink, ahhoz is a mi ócsárolt újság irodalmunk adta meg az adatokat, mely az igazi újságíró típusokban mutatja az univerzális műveltségű, európai tudása és minden iránt érdeklődő író-művész.

Egy ilyen igazi újságíró temettek alig pár nappal ezelőtt is Budapesten, Silberstein Adolf, a Pester Lloyd színházi referense távozott el nagy esendben a helyéről, honnan huszonöt esztendeje csinálta a mi irodalmunknak a népszerűségét. Nagy tudású, széles műveltségű ember és eredeti gondolkodó volt, kinek a lelke a Faust ember kielégítenlen tudásvágyával szomjuhozta a megismerést. A Tóth Béla mindentudó újságírója közül való volt, aki tudott logikát, lélektant, pszichofizikát, moralist, művészetet, pedagogiát, Aristotelist és szanszkritot a legnagyobb alapaossal, s érdeklődött utolsó pillanatáig minden iránt, miben a szellemnek valamely nyomát fellelhetette. Mikor az újsághoz szegődött, már ismert neve volt külföldön. Doktorí értekezését, mely az Aristoteles-féle *katharsis* fejtegette, idézte és ezáfolta a tudós világ, — meg is kínálták érette egyetemi katedrával, ő azonban sietve hazajött, otthagya

Laubet, Gottschallt, s az egyetemi katedrát, s beült a Pester Lloyd kritikai székebe, mely egyedül vágyát képezte. Évenként 88—100 tárczaezikket irt s azokban a szó művészetének első-rendű mestere gyanánt mutatta magát. Ezelőtt pár évvel, czikkeiből és időnként megjelent tanulmányaiból hat kötetet bocsátott sajtó alá, három magyar, három német nyelven, s azokban összegezte írói munkásságának nevezetesebb eredményeit. A Renanról, Zólaról, Nietzschehől, Maupassantról, Mendelsoohnról írott czikkei a legsebb dolgok közé fognak tartozni ezután is, bennünket azonban nem kisebb mértékben érdekel az az ut sem, melyen ez a kiváló ember a magyar esztetika alapjának a felkutatására elindult.

Esztetikai hajlandóságai rávezették a magyar dráma elméletére, megláttatták vele a magyar esztetika körvonalaát s ha megadott volna neki a nyugalmas évek háborítlan munkássága, talán nemsokára érdekes könyv születik a magyar esztetikáról, melynek a létezésében állhatatos idealizmusával mindvégig hitt. Alig jelent meg valamire való könyv, melyre ne lett volna mindig pár száva, az idegenség pedig töle informálódott a mi irodalmi és művészeti állapotaink felől. Szerepének ez a fontossága tehetett oly elnézővé és jóakaróvá az egyes írőkkel szemben, kiket buzdított, bátorított, az elismerteket pedig felfedezte, népszerűvé tette s kiválóságát dicsérté bennük a magyar szellem életének. Irásaiban (kivált a német nyelvűekben) az előkelő stíliszta és az eredeti gondolatokkal bíró nagyműveltségű ember jelentkezett.

A Gazdasági Egylet működését felfüggesztették, miniszteri biztos által megvizsgáltatták miután az ott sem jót, sem rosszat nem talált, f. h. december 10-ikén az elnökséget, titkárt kinevezték és a miniszteri biztossal újjáalakították.

Ez december 10-ikén történt s dacára ennek, azóta sem össze hívta nem volt, sem a választmány meg nem lett alakítva.

Mindezeket nem irtam volna; mert bár a közügyek körüli tevékenységem megengedné, ezen organumokat kritizálni nem akarom, csak előre jelzem, hogy működésre, új teremtetésre képtelenek tartom, s így so-rammal csak azt akarom elérni, hogy a régi vezetésnek egy sikerült alkotását, a székelyszereszturi bikavásárt elzúlltani ne engedjék.

Március 1-sejé közelg. A tavalyi mi kor a régi szervek és keretek meg voltak, egy igen t. barátom a januárban össze hívott gyűlést igen későnek találta, amál több joggal én, akkor, mikor egészen előről kell kezdeni.

Ezen vásár sikerei ugy erkölesileg, mint anyagilag nagyok voltak s azokat Udvarhely vármegye gazda közönsége nem nélkülözheti, de sőt mondhatni, az Erdélyi részeknek is igen nagy szüksége van rá.

Az én nézetem különben az, hogy ki oly kötelességet vállal el, melynek meg nem bír felelni, az hagyja oda a közügy terét.

Ugron Zoltán.

A Petöfi-szobor.

Segesvár, jan. 11.

A segesvári Petöfi-szobor végrehajtó bizottsága e hó 9-én tartotta meg leszámoló gyűlést Segesváron, Sándor László főispán elnökelete alatt. Az ülésen jelen voltak Somogyi István alispán, Sebesti Ákos közigyőző, Kedves István p. ü. igazgató, Nagy Elek árvászeki tlnök, Filop Elek megyei alszámvevő, Benedek Mihály igazgató tanító és Balázs Imre a bizottság titkára. Ez ülésen titkár jelentést tett az időközben elnökleg elintézt ügyekről, melyek helyeslőleg tudomásul vétettek. Azután a vagyoni állás vétetett számba, melyről Kedves István pénztárnok tett ki-mérető jelentést. Mint tudva van, a bizottság 1897-ben, az emlékművek felavatása után gyűjtést indított meg, még fenn állott kötelezettségeinek fedezése céljából, mely elég szépen sikerült ugyan, de még sem akkora mértékben, hogy a végleszámolást minden oldalú, kellő megnyugvással ejthetjük volna meg. Tartozásaink törlesztése után ugyanis 1900 frtnyi vagyonunk maradt meg, de ez csak úgy vált lehetségessé, hogy a fehéregyházi honvédem-lék körüli kerítés és őrház községeit, teljesen gróf Haller Louise ó nagysága fedezte, több mint 4000 frt értékben. De mivel az itt létesített gyönyörű park és Petöfi-ház fenntartása telekes költséget fog a jövőben igénybe venni, szükségesnek mutatkozott egy fenntartási alapot létesíteni, mely 1000 frt összegben Nagy-Küküllő vármegye pénztáránál lesz elhelyezve. Az ezen kívül fennmaradt 900 frt Köllő Miklós szobrásznak tiszteletdíjúl adatott ki. A bizottság irattára s összes okmányai Nagy-küküllő vármegye levéltárában fognak elhelyeztetni.

Emléket Orbán Balásznak.

Az Orbán Balázs emlékére, lapunk szerkesztőségéhez a következő adományok folytak be:

Dr. Kun Géza gr. Maros-Némethiben adományozott 20 kor. Tuba Lajos tanár Kolozsmonostoron 4 kor. Továbbá: Polgár József tanárjelölt ivén: Polgár József 50 kr., Szánthó Gábor 50 kr., Zorzi József 50 kr., Karácson Zakariás

50 kr., összesen 4 korona. Nemes Ödön joghallgató Budapestről 2 kor., ifj. Biás István m. kir. postai segédtsízt M.-Vásárhelyről 2 kor., összesen 4 korona. Eddigi gyűjtésünk eredménye az időközi kamatokkal együtt 550 korona 85 fillér.

A pénzt gyümölcsözőleg elhelyeztük a kolozsvári Népbank 25. számú gyűjtőkönyvében.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 17.

— **Dr. Groisz Gusztáv,** Kolozsvár város egyik körületének országgyűlési képviselője, mint már irtuk hónapok óta súlyos beteg fekszik budapesti lakásán. Mint most részvétellel értesülünk a képviselő állapotában tegnapelőtti *aggasztó fordulat állott be*, úgy hogy környezete a legsúlyosabbra van elkészülve. Nővere *Haller Rezsóné* urnő és *Haller Rezső* ügyvéd kamarai elnök tegnap Budapestre utaztak a nagy beteg meglátogatása végett.

— **A válság ügye Kolozsvárt.** Kolozsvár összes köreiben tegnap délután a politikai helyzet s ebben a király döntése képezte az általános beszéd tárgyát. Mindenki érthető kíváncsisággal várta a helyi lapok megjelenését, hogy ezek távirati tudósításai-ból értesülést nyerjen a Bécsben lefolyt korona-tanácsról, s a király döntéséről. A lapokat megjelenése után gyorsan szétkapkodta a közönség az elárusító helyeken. Az „Ellenzék” megjelenése után alig félóra alatt mind elfogyott. Kávéházakban, kaszinokban, magán társaságokban, sőt az utcán is kizárólag a politikai helyzet, s a legújabb tudósításokról folyt a beszéd. Általában az a vélemény, hogy a király döntése valójában csak újabb *elodázása az ügynek*, amely, hogy mikor és miként fog megoldást nyerni, bizony vajmi nehéz megállapítani. Lapunk egyik tudósítójának alkalma volt a kolozsvári szabadelvű párt egyik előkelő tagjával beszélni a kérdésről, a ki annak a véleményének adott kifejezést, hogy Bánffy aligha fogja a békét létesíteni, a megoldás csak úgy kezelhető, *ha a további egyezkedést egy másik kormány kísérti* meg a melylyel az ellenzéki pártok vezérfelelői *közvetlenül* hajlandók tárgyalni. Az ilyen közvetett kísérletezés csak elodázza a dolgot, mely pedig már egyáltalán nem tűr halasztást. E nézet szerint siker csak akkor várható, ha már a további egyezkedési tárgyalások vezetésével a felség más kormányt biz meg.

— **Házi kezelés-e vagy bérlet?** Kolozsvárt a fogyasztási adók beszedése ügyében az iparkamara gyűlés-termében mintegy 50-en vettek részt tegnap, városi képviselők és más érdekeltek. Az értekezletet Haller Károly dr. egyetemi tanár vezette, Tutek Sándor adta elő a tárgyat nagy előtanulmánynyal, sok körültekintéssel. Az értekezleten egy hang kivételével a többség a mellett foglalt állást, hogy a fogyasztási adók ne bérlet útján szedessenek be, hanem házilag. Sigmond Dezső a törvény intentióira hivatkozik s a kormány törekvésére, mely a polgárok érdekeire, a közönség nyugalmára való tekintettel a házi kezelést óhajtaná. Használó értelemben nyilatkoznak a többi felszólalók is, kik között különösen Gámán Zsigmond tartaná szükségesnek mind üzleti mind

társadalmi és más tekintetekből a házi kezelést. Ellene szótolt a házi kezelésnek Csiky Viktor dr. Ő is mint egyetlen ellenző próba képen szeretné a versenytárgyalást megtartatni a bérletre nézve feltétlenül, azonban nem ellenzi a házi kezelést. A gyűlés azután majdnem egyhangulag azt határozta, hogy a városi közgyűlésen, mely ma fog tárgyalni esetleg dönteni a dologban a házi kezelés mellett foglalnak állást. A ma délutáni gyűlés tehát előre láthatólag, nagyon viharos esz, a mennyiben a tanács tagjai inkább a bérleti rendszert óhajtják beállítani.

— **Néprajzi előadás.** Az E. K. E. néprajzi osztlálya sikerült néprajzi előadást tartott vasárnap d. e. 11 órakor a városba közgyűlési termében. Az előadásban nagy számú közönség vett részt, köztük ott láttuk *Szádeczky* Lajosnét, *Heinrich* Józsaét, *Kovács* Dezsőnét, *Nagy* Lajosnét, *Csengery* Jánosnét, *Radnóti* Dezsőnét, a tanítónő képző növendékeit. *Heppes* Miklóst, br. *Mannsborg* Sándort, *Csengery* Jánost, *Versényi* Györgyöt stb. Az előadást *Márki* Sándor egy. tanár nyitotta meg, a ki fejtegette a szervezendő néprajzi muzeum hazafias és kulturális feladatait. Utána *Radnóti* Dezső főtitkár olvasta *Herrmann* Zénit dolgozatát a néprajzról. Általában is végül *Merza* Gyula nagyhatású ismertetést olvasott fel a külföldi néprajzi muzeumról. A felolvasások után *Nagy* Lajosné mutatta be varrottas gyűjteményét, melyet az egybegyűlt hölgyközönség nagy érdeklődéssel és bálumlattal szemlélt. Végül az EKE néprajzi bizottsága által eddig gyűjtött szöttek és varrottas is megtekintésre került. Az előadás egy óra felé ért véget.

— **Kolozsvári polgárok adójának leszállítása.** Régi és szomorú nota az, hogy a kisebb jövedelemmel bíró kolozsvári polgárok adóval erejükön túl vannak terhelve. Ezt maga a pénzügyigazgató Stuekheil Gyula is konstatalta, ki a m. é. nyarán egyik munka társunk előtt hangoztatta, hogy az adó kirovánál bizonyos reformok léptetendők életbe, mert a mostani adózás a kisebb jövedelmű polgárokra mértéken túl terhelket rő. Egyik, az ügyvel ismerős városi törvényhatósági bizottsági tag a polgárság részére az adó ügy helyes rendezése tekintetéből beadványt szerkesztett, a melyet 200 polgár írt alá. A kérelmet küldöttégg nyújtotta át Szvacsina Géza polgármesternek. Hisszük, hogy a város irányadó férfiai kezükbe veszik az adó ügy rendezését és módját ejtik, hogy a szegényebb osztály adója igazságos mértékkel szállítsassék le. Hiszen sok nemes törekvő Kolozsvárt épen azért szenved hajótörést, mert a pályájuk kezdetén álló egyéneket úgy megterhelik adóval, hogy a miatt még lélekzeni sem bírnak. Kétszeres súlylaj nehezedik az adó a kolozsvári polgárokra, mert itt nagyon sok a különböző városi adózás.

— **A kolozsvári Casinó** évi rendes közgyűlését f. évi január hó 29-én d. u. 4 órakor tartja meg, a melyre a Casinó alapító, örökös és rendes tagjai tisztelettel meghívatnak. Az Igazgatóság.

— **Fegyverszünet a borhamisítások dolgában.** A kolozsvári orsz. borvizsgáló bizottsághoz beküldött minta küldemények száma egy megszaporodott, hogy a bizottság üléseivel egy heti szünetet kellett tartani. E szünet alatt a vegyelmézés szorgalmasan folyik és a közelebbi ülésen a spiritusos löcsedékek egész tengere fog ismét a bíráló asztalra kerülni.

— **Ingyenes előadás.** Vasárnap f. hó 15-én *Boros* György theologiai tanár tartott előadást az iparosoknak a városház nagy termében, Zsufolóság meglett a terem iparosokkal és más érdeklődőkkel, kik éljenzéssel fogadták a belépő elnököt és felolvasót. A felolvasás tárgya volt: a „Munka és munka-

szünet”, volt melyet a felolvasó nagyon ügyesen és helyetthez alkalmazva dolgozott ki. Önre hasonlítottta egy műhely szerveztét az emberi szervezethez, melyben a mester, a munkavezető: a lélek; kifejtette, hogy mennyivel jobb és mennyivel kellendőbb lesz a munka, ha azon meglátszik a munkás lelke, odaadása. Felolvasása második részében a munkaszünetről és az ünnepek felhasználásáról szolt, ajánlja a napilapok olvasása mellett a jelesebb költők és írók műveinek olvasását, mihez most olcsón hozzá lehet jutni. Az egész felolvasáson meglátszik, hogy *Boros* György egyike azoknak, kik a közügy és a magyar kultúra előmozdítását munkálják. A hallgatóság szünni nem akaró tapssal jutalmazta. Jövőkor *Solyom* János polg. isk. tanár fog felolvasni.

— **Erdekes farkas kaland.** Az idei gyenge tél miatt a lapok mindeddig szükködtek farkas kalandokban. Alább közlünk egyet, melyet Mező Livádiáról küldtek be az „Ellenzék”-nek:

F. hó 9-én egy igen érdekes farkas kalandon ment keresztül egy *Wladislaw* Emil nevű fiatal 18 éves ifju, magántanuló egyik kolozsvári főgymnazium VII. osztályában.

Az eset a következő: A kérdéses fiatal az említett napon d. u. 1 órakor a szomszéd falu fiatal tanítójához ment mulatni. Egész d. u. tardliztak és boroztak és a vig mulatozás közben észre sem vették, hogy az idő már 9 óra felé jár. 9 órakor *Wladislaw* okul adván a késői időt, de különösen szüleinek aggodását, elhatározta, hogy haza indul. Daczára a tanító rimázkodásának, *Wladislaw* szándékában változatlan maradt.

Vigan dalolva egyes operette áriákat és a bortól kissé mámorosan haza felé indult. Megjegyzendő, hogy a tanító biztonság okáért egy könnyed fejszét adott *Wladislaw*-nak. — Az ut a szomszéd falunak egy erdő mellett vezetett. Eppen *Rippnek* az „Oh drága nőském . . .” című dalára gyujtott, midőn az erdő felől két farkast üvöltve lát maga felé közeledni. Az ut közelében semminemű fa sem volt, futni pedig hiába való lett volna. Nyugodtan bevárta tehát a bestiaikat és midőn az egyik alig volt már 2 lépésnyire tőle, a fejszét roppant erővel a farkas koponyájába verte ugyannyira, hogy azt — minden erőlködés daczára többé nem tudta kihúzni a koponyából. A másik farkas eközben hirtelen az ifju mellének ugrik. Szerencsére vastag volt a téli kabátja. Az ifju megragadva a pillanatni alkalmat, erősen megragadja a farkas nyakát és és testének egész súlyával a farkasra bocsátkozik. Hiába erőlködött a farkas, nem tudott az erős ifju alól kikerülni. A helyett azonban mind észzeharapta a nagykabátját; az ifju megakadályozandó, az öklét hirtelen a farkas torkába dugta, a bestia, ha nem is erősen, de mégis megsértette a kezét — hogy ki kellett öklét húznia. — Ekkor más eszközhöz kellett folyamodnia. Egyik kezével leoldotta nadrágszíját, miközben a másikkal a farkas nyakát szorongatta és azt hurok alakban a farkas nyakára illesztette, hosszabbik végével pedig száját nagy-erőfeszítéssel és veszőlyllyel összekötötte úgy, hogy azt többé nem tudta kinyitani. Ugyanekkor érkeztem én oda kocsimmal és a bestiaát revolverrel lelőttem.

— **Változások az erdélyi egyházmegyében.** Tódor Imre gyergyószárhegyi és Nagy Antal gelenczei káplánok kölcsönösen áthelyeztettek, *Körösy* Géza tordai káplán a csornai premonstre rendbe felvétetvén, az egyházmegye kötelékéből elbocsátott, *Tornay* Ferencz Tordára küldetett káplánnak.

— **A borhamisítások ellen.** S.-A.-Ujhelyről írják: A kormány, ugy látszik, érelyes intézkedéseket tesz a borhamisítás megállítására céljából. Tokaj-Hegyalja reális bor-

kereskedői a kormány ezen akezióját rokonszenvvel kísérik, mert a szigorú intézkedések remélhetőleg helyreállítják e borvidék régi hírnevét. A kassai vegyikiserleti állomás kiküldöttéi: *Zalka* Zsigmond tanár és *Reimlinger* Károly segédtanár váratlanul megjelentek városunkban és Sárospatakon és *Bartha* József főszolgabíró, *Nemes* Sándor szolgabíró, *Schön* Hugó dr. vármegyei tb. főorvos és *Schmidt* Lajos rendőrtanácsos és S.-A.-Ujhelyen nyolcz. Sárospatakon pedig öt borkereskedő pinczéjében borvizsgálatot tartottak. A legtöbb pinczéből bormintákat vettek, melyeket a budapesti állandó borvizsgáló-bizottsághoz küldtek.

— **Ritka vadászszákmány.** Udvarhelymegyében, Paradj közelében fekvő bucsini hegyben, a napokban egy pár falusi ember egy gyönyörűen kifejldött hiúz lőtt, melyet beszállítottak Székely-Udvarhelyre. Erdekés, hogy eddig Magyarországon csak a Mármarosai havasokban és a Fátrában lehetett hiúz találni. Igen valószínű tehát, hogy e nöstény is onnan vetődött a bucsini erdőbe, hol ily szomorú véget ért. Az állat hossza 1'4 méter, magassága pedig körülbelül fél méter.

— **Széll és Tisza.** Két csoport van a kormánypártban: *Széll* és *Tisza*-féle. Nem csoda, ha nem lesz béke.

A Széll egyre korbácsolja a Tiszát és olyan hullámok keletkeznek, melyeken Bánffy, a híres szabadoszó, nem igen tud keresztülvergődni.

Ha a Széll fű, a Tisza háborog. Ha pedig a Tisza árad a Bánffy dicseretétől, a Széll süvölt és sikít.

Nem csoda hát, ha nem férnek meg egy esárdában. Legjobb lesz, ha a szabadelvű párt fölkeresi *Aeolus* urat, a szelek bölcs királyát, hogy a legerélyesebb rendszabályokat léptesse életbe a Széll és Tisza ellen.

— **Távíratozás magyar írás szerint.** A Hughes telegrafáló gép tökéletesítése. Sokunknak okozhatott ugyanis már bosszúságot, hogy nyomtatott betűkkel érkezett magyar nyelvű táviratokból az á, é, ő, ü betűk mindig hiányoznak; miért is nem egyszer egész talány névelő szónak megjelölhetése, sőt tévedésbe ejt, kárt is okoz olykor ama hiányosság, illetve az érkezett betűknek a, e, oe, ue betűkkel való helyettesítése. E hátrányon, — legalább részben — volna hivatva segíteni *Végh* Lajos pécsi posta- és távirda főoszt. tervezete, mely szerint: a Hughes-féle betűnyomtató távirógép fel- és lecsavarható betűkeréken négy feleslegesen bizonyult írásjel helyébe ama négy ékezetes betűt kellene vésni. — Ez lehetővé tenné, hogy az e gépen feldolgozott táviratokban a magyar nyelv betűi is szerepelhessenek, különösen tulajdonneveknél önálló betűknél és félre érthető szavaknál. Nem lenne tehát ezután a sürgönyökben számára helyett: számara; már helyett: mar; Ödön helyett: Oedeon; ő helyett: oe; kár helyett: kar; meghált helyett: meghalt; élek, máma küldj ételt helyett: elek, mama kuelgie etelt stb. A módosítás a gép egyéb részeim mit sem változtatna; egy egy új betűkerék 17 frtba kerülne (a mig 700 forintot gépnél nem sok) és a francia nyelvű táviratoknak is előnyére válnék. Ohajtjuk és reméljük, hogy a kereskedelmi miniszterium e találmányt mihamarabb kipróbálja és nálunk is alkalmazásba vegye.

— **Uj szer a tudóvész ellen.** A tudóvész elleni kongresszusnak egy újabb szeréről kell majd birálatot mondani, melylyel most kísérleleznék Franciaországban, *Thallium*acetat-nak hívják az új szert s feltalálója *Vossaux*, azt írja, hogy igen nagy méreg, mert tizenhét milligramm már halált okoz. *Vossaux* harmincznégy beteg kórtörténetét írja le, akiknek tudóvész *Thallium*acetattal kezelve javulásnak indult. Roppant bizik az új szerben és kísérletei tovább folytatja. *Houchar* párisi orvos, aki *Vossaux* után maga is kísérletezett az új gyógyszerrel, nem nagy elragadtatással szol róla. Az újév első napján

Ujságíró maradt mindvégig a szó nemesebb és tartalmasabb értelmében.

Irott dolgai elavulhatnak majd az idővel, mint azoknak a műveknek a nagy sokasága, melyekből csak pár kötet fog a hallhatatlanságra átmenni, de alig van egy is, mely a maga idejében, egyelőre még ezután is nem ébresztene gondolatokat az olvasójukban.

Igazi eleme a színház volt utolsó napjaig. Ott érezte jól magát a Nemzeti Színház esendes parkettjén s én látom még most is érdekes alakját, a mint a köréje csoportosult újságírók tarkaságából kiemelkedik s hallom szavát ugyanazzal az ártatlan gyermeki áhítatossággal, mint évekkel ezelőtt, mikor irodalmi rajongásom első korszakában boldog-nak éreztem magamat, ha a beszédek hangzavarából egy-egy észrevétele az én füleimbe is eljuthatott.

Pierre.

Megbánás.

A tövises és narancsvirágok szerzőjétől.

— *Angol regény.* —

Az „Ellenzék” részére fordította: **AMICA.**

XI.

(Folytatás.)

(16)

Fiatal voltam és a házasság azoktól az unalmas gyerekektől könnyű menekülést nyújtott. Azonkívül, meg volt az a kívánságom, hogy *Jesmond* legyen. Én szeretem *Palit*, de meg vagyok győződve, hogy mélyebben tudnék szeretni, mint a hogy ötet szerettem.

— *Gabriella*, nem azt szándékozod mondani, hogy ismét férjhez mennél? — kiáltám csudálkozva.

— Biztos vagyok benne, hogy férjhez megyek, ha szerelmes leszek és az igazi férfi megkér, mondá nevetve. *Felikia*, te csalódottnak látszol.

— Én eddig úgy gondoltam reád, mint a ki egészen *Palihoz*, a kis *Guyhoz* és *Jesmond* Denehez tartozol, válaszoltam.

— Azt gondoltad, hogy én egy eszményi özvegy leszek és teljes elvonultságban fogok itten élni, egészen a fiam nevelésének szentelve magamat egy élethosszig tartó bánatot kultiválva? De az olyan tökéletesség távol áll tőlem.

— Tehát a te szíved nincs a férjed sírjába temetve? — mondtam.

— Nincsen; itt lüktet, él, tele reménnyel, világossággal, élvezetek és mulatságok után vágyódva. Egy évig *Jesmond* Deneben fogok maradni és eszesen élni és azután meg fogod látni, hogy mi fog történni.

— Te nem vagy minta özvegy, — mondtam.

— Azt hiszem, hogy egy kissé őszintébb vagyok, mint a többiek — válaszolá. A *Pali* elvesztésén nagyon busultam, és az ő lelke megmentésére, akár mit megtettem volna; de miután az *Ég* akarata volt, hogy ő meghaljon, nem látom át, hogy életemnek a hátralévő részét miért töltssem sötétségben és bánatban; és te látod?

— Bizonyynal nem, ha az ő elvesztése nem teszi azzá — válaszoltam.

— Én nagyravagyó vagyok — mondá. Én jól szándékozom férjhez menni, kivéve, ha a szerelem elrontja a nagyravagyóomat.

A könyvtár ablakán az erkélyen állottunk, honnét pompás kilátás nyílt a folyóra

és a gesztenyefákkal szegélyezett kősi utra. *Lady Jesmond* tot soha sem láttam szebbnek. A friss reggeli lég finom rózsza pirt hozott az arczára, kék szemei csillagokként ragyogtak, a nyári szellő szeliden játszott fényesen hullámozó hajával.

— Ki az? kérdé hirtelen egy magas alakra mutatva, a ki az avenün sebes léptekkel jött a Hall felé.

Egy pillanatra egy rózsza ág megakadályozta, hogy őt lássam; de azt gyorsan félre tasztítva, *Lord Saxont* láttam a ház felé sietni.

— Ki az? ismétlé *Lady Jesmond*. Milyen szép férfi! *Areza* kipirult és szemei olyan fénylően ragyogtak, a miként még nem láttam azokat. *Felicia*, milyen lusta vagy! Ki az? kiáltá.

De a nyelvem a számpadlásához volt tapadva és hiába próbáltam a *Nelli* nevét kimondani.

— Sok szép férfit láttam, mondá a társam, de hozzá hasonlót soha.

Soha sem fogom elfelejteni a visszafojtott felindulásnak azt a kifejezését, mit az arczán láttam, midőn *Nellit* nézte.

— Ösmered őt? Ki ő? — ismétlé.

— Ó *Lord Saxon*, válaszoltam.

— *Dunrooni* *Lord Saxon*? Nem azt akarod mondani, hogy ő a *Lady Saxon* fia? Nevének a hangját már épen gyűlölni kezdetem, mert úgy látszik, hogy az anyja soha sem beszél másról; de, ha ez az ő fia, rögtön lemondok az ellenszenvemről és egész naphosszat hallgatom, míg a fiáról beszél.

Léptek zaját hallottam és a legény hangját, a mint bejelentette —

— *Lord Saxon*.

Hirtelen fordultam és a mint azt tettem, láttam *Nelli*nek az első tekintetét ő reá; láttam a szemeit szikrázni, láttam a bá-

mulat fényét, mit nem tudott fékezni és tudtam, hogy az ő szepét szerető természetere rabja lett a *Gabriella* szépségének.

Néhány pillanatig némán nézett reá és aztán nagy nehezen elvonta a szemeit róla és reám nézett.

— *Gordon* kisasszony, — mondtam — örülök, hogy ismét láthatom.

— De, oh, valami hiányzott a hangjából — valami, a mit talán soha sem fogok ismét hallani! Nem az a gyöngéd hang volt mely azon az emlékezetes holdvilágos estén, midőn a csalóányok dalát hallgattuk, a nevetem suttogta.

Kezet nyújtottam, de szivem sokkal teltebb volt, mint hogy ajkaim beszélhetek volna. *Lord Saxon* mormogott valamit; csak azt értettem belőle, hogy bemutatását kérte.

Lord Saxont bemutattam, *Lady Jesmond*nak.

ő beszélt előbb és *Gabriella* elbűvölve hallgatta; és a mint a *Lord Saxon* üdvözlét viszonzotta, annak a szeme az ő arczának a páratlan szépségébe volt merülve. Ugy állott ott, mint ha megígérték volna, nem tudva és nem látva maga körül semmit a *Gabriella* káprázatos szépségén kívül.

XII.

Elmult egy óra és a társalgást még mindig ernyedetlen érdeklődéssel folytatták. *Lady Jesmond*nak minden igéző tehetségei működésbe lettek hozva. Egyszer vagy kétszer *Lord Saxon* valami közönséges megjegyzéssel hozzám fordult és aztán *Gabriellának* egy mosolygásra rögtön elfelejtett.

Még mindig künt voltunk az erkélyen, *Lord Saxon* az ő oldala mellett tilt, míg én elszorult és szomorú szívvél a rózsákat nézve, tőlük pár lépésnyire állottam. Mi történt,

megjelent ezlkében azt írja, hogy a Thallumacetattól a haj kihullik, bár ez még kisebb hiba volna, mert a haj ismét megnő. De ezalatt míg a betegek e szerrel kezelik magukat, kiálhatatlan lábszaggatásaik vannak, hogy inkább lemondanak a gyógyszeről. A két tudós vitájának eredményét az orvosi világ élénk érdeklődéssel várja.

SZINHÁZ.

Carmen elhalasztják. Carmen holnap előadása Mezei Mihály közbejött betegsége miatt elmarad és helyette a *Varázsgyűrű* kerül színpadra, melyet *Vendrei* hosszas betegsége miatt nem adhattak, s mely október 11-én ment utóljára.

A mint lapzártakor értesítenek, az igazgatóság ma sürgönyözött Budapestre a m. kir. Operához egy tenoristáért, s azon esetben, ha kedvező válasz érkezik, *Carmen* már csütörtökön színpadra kerül, ellenkező esetben hétfőn lesz meg a premiere.

Utolsó szerelem. Emlékezetes sikere volt a színháznak *Dóczy* Lajos vigjátékának idei első előadása alkalmával. A darabot tegnap adták másodsor, ismét nagyszámú publikum előtt. A környezetből tegnap is messze kiemelkedett *Fáy* Szeréna hatalmas művészetével s a közönség öt minden jelenése után zajosn hívta a lámpák elé, kivül *Turcsányi* Olga kedves megjelenésű apródját, E. *Kovács* Gyula királyát említjük meg. *Marosi* Adél és *Kassai* Józsi humoros alakításukkal sok derűtséget keltek.

IRODALOM.

Uj zeneművek. Endrődi Sándor kurucz dalai még ma is élénken foglalkoztatják a mi zene-köreinket, s hogy az érdeklődés a gyönyörű körmök iránt még ma is mélyen változatlanul tartós, mutatja a körülmény, hogy a kurucz-nótákra szerzett dallúzetek napról-napra jobban szaporodnak. Legújabb *Bródy* Miklóstól jelent meg a *Rózsavölgyi* czég kiadásában 6 dal, „*Virág énekek*” czim alatt, a melyek szintén az *Endrődi* szép verseire készültek s ugy dallamosságuk mint zenei érték tekintetében méltán sorakozhatnak az addig megjelent kurucz nóták mellé: A poetikus dalok kedvelői kellemes lelki szórakozást lelnek a *Bródy* Miklósnak magyaros zamatu dalszerzeményeiben. Ára 1 korona 50 fillér. — Egy másik hangjegyű füzet, a melyet szintén a Rózsavölgyi és Társa czég juttatott hozzánk a Hunyadi László nyitányának czimbalom átiratát tartalmazza. Allaga Géza mesteri tollából. A gyönyörű zenekari mű, a mely az *Erkel* Ferencz geniusának egyik legbizalmasabb megnyilatkozása, az Allaga Géza átiratában sem vesztett nagyszerű hatásából, mert Allaga, a ki tudvalevőleg a czimbalomnak egyik legalaposabb művelője is, mert a módját annak, hogy mint kell az ilyen polifonikus remek művet egy egyszerű hangszerek kifejezési képességéhez s azt a hatásvesztézetése nélkül egyszerűsíteni. A nyitány átiratot a mely czimbalmi irodalomra nézve nagy nyereséget jelent. mindenkinek jó szívvel ajánljuk. Ára 3 kor. 50 fillér.

Mulatságok.

Segesvár, jan. 11.

Az itteni magyar társadalom hivatalos farsangi mulatságait tegnap este kezdette meg.

Ugyanis ekkor tartotta meg a segesvári róm. kath. egyházközség uj temploma belső berendezése javára táncszal egybekötött estélyét. A „*Csillag*” szálló nagy terme kicsinynek bizonyult ez alkalomra. Nemcsak a helybeli, hanem a vidék előkelősége is igen szép és nagy számban jelent meg ez estélyen, a mi főleg a szent célt tekintve annak is tulajdonítható volt, hogy a tánczot megelőzőleg egy igen csinos, műkedvelők által előadott program gyönyörködte az estélyen jelen volt közönséget, melynek soráiban szász polgártársaink közül is láthatunk többeket.

Az estély műsorát *Hoffmann Erzsébet*, állami elemi iskolai tanítókné kezdte meg egy magánjelenettel. Hoffmann k. a. ez alkalommal is, s mindannyiszor, valahányszor a jótékony és nemes czél kívánja, tartós odaadásával valóban mindvégig lekötötte és gyönyörködte a közönséget, mely nem farkarkodott tapsaival és éljenzéseivel a kisasszonyt jutalmazni.

Allig csillapodott le a közönség a magánjelenet hatása után, már is felvillanyozta azt *Kedves Margit* k. a. kedves megjelenése, ki *Fleischer Gusztáv* zenetanár ur zongorakísérete mellett énekelte szebbnél-szebb dalokat. *Kedves Margit* k. a. immár másodsor lépett a világlelőntő deszkákra, s nagy közönségünkben meggyökerezett azon meggyőződést, hogy csengő, lágy és szivreható hangja által nem egy ízben fog társadalmunk estélyein, előadásain minket gyönyörködtetni. Ujrázást, sok tapsot és éljenzést kapott ezért jutalmul.

Radó Armin osztálymárnok ur ez alkalommal is tanúbizonyoságot tett arról, hogy a monologok alakításának nagymestere. Közönségünk mindig örömmel látja *Radó* urat a műkedvelők sorában működni s nem is késik mindannyiszor a fáradhatatlan buzgósgot, melyet a jótékonyaság oltárára hoz, rokon-szenyével és elismerésével honorálni. Így történt ez most is.

A műsor utolsó pontját képezte a *Márkus* Erzsébet k. a. által zongorán kísért *Marienescu* Jenő mérnök ur precíz hegedű-játéka. A mérnök ur hegedű-technikája sokkal magasabban áll a dilettáns hegedű-játékoknál. A műziséssel bíró közönség ezt méltányolván is, nem egy ízben ujrázta meg a kellemes érzést keltő darabokat. Marienescu ur mindig szívesen hallott műkedvelője lesz közönségünknek, kinek művészetét örömmel fogja igénybe venni valahányszor azt a magasztos czél kívánja.

A műsor végeztével kezdett vette a táncz, mely kiapadhatatlan animóval tartott a hajnali órákig.

Végeztetre tudósítói kötelességem elismeréssel adózni *Kedves* István p. ü. igazgatónak, *Fejér* Imre várm. főszámvéveónak és gr. *Toldalagi* Samu, róm. kath. segédlelkésznek, mint a monstre rendező-bizottság éltető lelkeinek, kik nem kímélve fáradságot, mindent elkövettek arra, hogy a szent célu ügy erkölcsi és anyagi tekintetben sikert érjen el.

Az estély tiszta jövedelme meghaladja a 200 frtot.

Gyászrovat.

Sulyos csapás érte Mihályi Bélát, a kolozsvári kir. tábla kiváló bíráját. Huszonnyéves fiát, Mihályi Jenőt, ki elhétsgénél s vas szorgalmánál fogva más törvényszéki aljegyző volt, ragadta el a kérlelhetlen halál övéinek mély fájalmára. A szomorú hír, mely a derék ifju halálát meghozta, általános részvétet keltett, nemcsak Kolozsvárt, hanem mindennütt, a hol e szeretetreméltó, nagy jövőt ígérő fiatal tisztviselőt ismerték. Temetése vasárnap ment végbe nagy részvét mellett. A gyászoló gyülekezetben ott láttuk a királyi tábla részéről Fekete Gábor elnököt, Heppes Miklós és Szerényi Kálmán tanács elnököket, Lázár Aurél k. főügyészt, a táblai bírói kart stb. A kolozsvári törvényszék élén br. Szentkereszty Zsigmondot, a b. hunyadi járásbírósgót Veég járásbíró vezetése alatt.

Ezenkívül a köztisztvisletben álló család számtalan ismerőse és tisztelője jelent meg, hogy kifejezzék mély részvétüket. Majláth Gusztáv püspök személyesen fejezte ki részvétét s reggeli miséjében imádkozott az elhunyt lelkiüdvéért.

Nyugodjék csendesen.

Köszönet nyilvánítás. Boldogult férjem elhunyna alkalmából mindazon jó ismerősöknek, valamint a kolozsvári nemzeti színház tagjainak, műszaki személyzetének, zenekarának, kik külön-külön koszorut helyeztek boldogult férjem ravatalára és nagy fájdalommal személyesen megjelenésökkel enyhítették: ez uton is fogadják legforróbb halálom nyilvánítását.

Özv. Körössy Andrásné.

Jótékonyaság.

Szász Domokos ev. ref. püspök emlékének a kolozsvári Szeretetház javára leteleendő alapítvány által is fentartására *koszorú megváltás* czimén az eddigie után még adakoztak: Kiss Sándor keresk. ak. igazg. 5 frt, Bíró Lajos presb. 10 frt, Nagy Dániel presb. 5 frt, Özv. Török Sámuelné 10 frt, Tamásy Tamás és fia 5 frt, A szécsi ev. ref. egyh. megye 30 frt, Rigó Árpád keresk. 5 frt, dr. Török Istvánné önsága 2 frt, Régeni György presb. 10 frt, Gr. Teleky Károly 25 frt, Bucsai József presb. 5 frt, Horváth Kálmán presb. 5 frt, dr. Kovács Dezsőné önsága 3 frt, dr. Vályi Gábor presb. 20 frt, Református nők 41 frt. A domokosi ev. ref. presbiterium és pap 4 frt, br. Bánffy Albert 20 frt. — A már közzétett 156 frthoz hozzáadva a most kimutatott 205 frtot: 361 frt, mint a mai napig begyűlt összeg a jelzett nemes czélokra való gyümölcsözés végett a *Kolozsvári Gazdák Hitelszövetkezetének Takaréki pénztárába* helyeztetnek el 321. sz. könyvvel.

Az apátlan papi árvák szomorú sorsát áldásosan megkönnyítő szent cézlra való további adakozásra melegen felhívjuk a nagy közönség jóindulatát. Az aláírási iv nálam mindig nyitva áll.

Kolozsvárt, 1899. jan. 17.

Herepei Gergely,
ev. ref. pap.

Öröm kis Izraelben. 1899. évi január hó 11-én igen szép kedélyes ünnepély folyt le, a kolozsvári orthor. izr. el. fuiskolában. Smiel Dávid a hitközségi nemes érzésű elnök rendelése és Paskusz Miksa a hitközségi szeretett alelnök buzgó közreműködése folytán 36 szegény sorsu, iskolába járó tanuló egészen uj meleg téli egész öltözetet kapott. A kis didergő népség és annak szegény szerető szülei öröme le nem írható. Az irlgalmas lsten az árvák és özvegyek atyja is örvendett velük. A ruha hevásárlás és ünnepi felöltöztetés körül atyai szeretettel, nyájassággal Silberstein Mór a szent egyret gondnoka, ka, Léber Ignác közséji ellenőr és Ekstein Salamon mint ruhakereskedő példás odaadással fáradoztak. A felöltöztetés után a gyermek az ily alkalomnál szokásos háladást héber és magyar nyelven karban elmondták — a jelenvölt szülők szemében örömkönyvek csillogtak. A szegény didergő árvák és azok özvegy szülei szívből jövő áldása szálljon a nemes jöltevők fejére, mit szívből kíván a kicsik nevében az igazgatóság.

Közönség köréből. *)

Még valami a „Bürger Márton” féle borpancsoláshoz.

Gy.-Fehérvár, 1899. jan. 7.

A Bürger-féle nagy mérvben üzött borpancsolás drámája a harmad foku ítélet kihirdetésével az utolsó felvonás stádiumába jutván érdekesnek tartjuk az olvasó közönséget azon — az ítéletre befolyással bírt előzmények és belügyminiszteri machinatiokról tájékoztatni.

Köztudomásu tény, hogy midőn gróf Teleki Géza uradalmának fáradhatlan derék intézője Gál Lajos támogatva a hegyaljai bortelmelő gazdák által Bürger pancsolása ellen erőlyes actiot fejtett ki, a hatóság a vizsgálat elől ki nem térhetvén a főszolgabírnok az első ítélet tervezetét neki kézbesítették.

Igy született meg az első nevétség enyhe ítélet.

Ezen ítéletet megelőzőleg a megyei intéző körök Gál Lajos ébersége miatt a borellenőrző bizottságot, saját képükre meg nem teremthetvén abba csakis egy embert sikerült be tenni, a nemzeti pártból kormánypártivá lett, volt bórkereskedő segédét Balogh Dezsőt, ki a vizsgálatot meghiusítandó, a vizsgálat megejtésének idejéről Bürger jó előre értesítette, ezt maga Bürger a pince vizsgálat hízottás előtt nyíltan be is vallotta, jelezni akarván ez által a felsőbb helyről irányában táplált jó indulatot. Mindezen figyelmeztetés daczára akkor a menyiségű pancsolt bort talált a bizottság, hogy a pécsi első rendű társaság is megirigylhetné. A másod foku ítélet a bizottság felebezése folytán, a belügyminiszterhez került.

A Belügyminiszter 17 képviselőnek információja alapján már meghozta utó a felmentő ítéletet, de mielőtt az expeditióba került volna, Gál Lajos alapos elleninformációja folytán Darányi minister vetot mondott, s mind ezek daczára ha a gróf Teleki családnak érdekei előtérbe nem lépnék, megérjük, hogy a borpancsolók egyik legnagyobb mestere ép börrrel menekül.

Ezen szentelt viz szagu III-ad foku ítélet csakis az egy napi becsukásra vonatkozólag okoz Bürgernek fejfájást, még pedig azért, mert tisztességes neve már azon listán szerepelt, mely részére rövid idő múlva, a jól kiérdemelt kormánypárti szolgálatok fejében a kutyabört juttatja vala.

X. Y. Z.

LEGÚJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Az ellenzék és a bécsi tárgyalások.

Budapest, jan. 17.

Az ellenzéki pártkörökben, különösen a nemzeti pártkörben tegnap este számos képviselő volt jelen.

A késő esti órákban a nemzeti pártkörben mindhárom ellenzék vezérfeiai közül többen megjelentek és élénken vitatták a „Pester Lloyd” esti lapjának bécsi híreit, a melyek meg lehetős feltűnést keltek. Hogy a kiegyezés kérdésében a tanácskozások nem fognak **simán folytatódni s ellenvetések fognak támadni — arra még el voltak készülve.**

Az a körülmény azonban, hogy a **választások és különösen a házszabályok** módosítása tárgyában olyan nemű követelésekkel álljanak elő a kormány részéről, mint a hogy az a bécsi tanácskozások után várható, — **meglepte a békére komolyan törekvő ellenzékietek.**

Habár a „P. L.” híreit még hiteleseknek tekinteni nem lehet, mégis ugy vélekednek, hogy a kormány szándékai **nem ösztenték s a békét komolyan nem akarja.**

Az bizonyos, hogy az ellenzék a kiegyezés kérdésében a törvényes állásponttól a jövő tanácskozások folyamán **se enged.** Ép oly bizonyos az is, hogy a házszabályok olytán gyökeres módosításába, a miként azt a „P. L.” hire jelzi, az ellenzék **semmi esetre bele nem megy.**

Világos tehát, így vélekednek a tekintélyesebb ellenzéki képviselők is, hogy ha a kormány a békét ily feltételekhez köti, az csak ürügy arra, hogy a helyzet odiumát az ellenzékre hárítsa s ürügy arra, hogy az országgyűlést mielőbb feloszlassa.

Ez azonban nemcsak nem segít a kormányon, hanem súlyosbitja helyzetét s végre is lehetetlen állapotokat terem.

Az ellenzék megbízottai különben bevárják a kormány választát és természetesen csak azután dől el, hogy a béke-tárgyalások **egyáltalán folytathatók lesznek-e vagy végleg megszakadnak.**

*) E rovat alatti közleményekért a felelőség a beküldőt illeti. Szerk.

Ujabb módosítások.

Bpest, jan. 16.

A képviselőház mai ülésén ellenzéki oldalról ujabb módosításokat adnak be a jegyzőkönyvekhez, mert az ellenzéken épen a békés elemék ugy tartják, hogy helyesebb a névszerinti szavazásokkal tölteni a parlamenti időt, mint esetleg ujabb vizályt kelteni.

A mai ülés azért még sem lesz egészen csendes, mert három sürgős interpellációt jelentenek be a tegnapi rendőri brutalitások tárgyában. Neszmély Arthur ügyét Polonyi Géza viszi a Ház elé s kivüle még a Kossuth párt és a nemzeti párt egy-egy tagja fog interpellálni.

Bizalmatlansági szavazat egy képviselőnek.

Budapest, jan. 17.

A szent endrei választó polgárok egy része nines megelégedve a került országgyűlési képviselőjénck: Luppa Péternek eddigi magatartásával ezért elhatározták, hogy bizalmatlanságot szavaznak neki. A bizalmatlansági határozat meghozatalát a szent-endrei olvasó kör már tudtára is adta Luppa Péternek.

A helyzet.

Bécs. jan. 17.

Az ő felsége elnöklete alatt megtartott konferencián, a melyen Bánffy báró miniszterelnök, Fejérváry báró, Lukács László és Széchenyi grót miniszterek vettek részt, megállapodás történt bizonyos elvek iránt, a melyek alapján a tárgyalások Budapesten folytatandók.

Miniszterek utazása.

Bécs. jan. 16.

Fejérváry, Lukács és Wlassics miniszterek tegnap délután 4 órakor visszautaztak Budapestre, Bánffy Dezső báró miniszterelnök este 10 órakor utazott vissza.

Halálozás.

Kaposvár, jan. 16.

Bekscics Ignác Somogyvármegye tanfelügyelője hosszas betegség után ma éjjel meghalt *Bekscics* Gusztáv fivérét gyuszolja az elhunynban.

A bécsi tanácskozások.

Budapest, jan. 17.

A bécsi tanácskozásokról a legkülönbözőbb hírek keringtek tegnap este a részletekre vonatkozólag.

Mint a kormánypárti „P. H.” írja:

A tanácskozás legelőször is abban állapodott meg, hogy a miniszterelnök és a miniszterek fölálva előterjesztik a békeakezió eddigi momentumait.

1. Előterjesztés történt az ellenzék békeföltételeiről.
2. A kormány föltételeiről.
3. Széll Kálmán javaslatáról.
4. Tisza Kálmán véleményéről.
5. Falk Miksa véleményéről.
6. Tisza István gr. véleményéről.
7. Hegedüs Sándor véleményéről.
8. A közvetítő véleményekről.

Legelőször az ellenzék föltételeire nézve hangsúlyoztatott, hogy a kormány a béke érdekében engedményeket óhajt tenni és ezeknek az engedményeknek a megadása ellenében teszi az ellenzék ajánlatát.

A kormány föltételeit illetőleg praecizirozva vannak az engedmények a választási törvények reviziójában, az összeférhetetlenségi törvény szigorításában és a személyi garancziákban.

Széll Kálmán javaslata mint a kiegyezési ügyek megoldására nézve közvetítő mód, tárgyalás alá csak akkor kerülhet, ha a többi föltételek nem akadályozzák a békétárgyalásokat. De a király látszólag hajlott, habár nem kifejezetten, a Széll Kálmán javaslata szerint uj előterjesztések tételére. A kiegyezési kérdéseken kívül a házszabályok oly módon való módosítására, hogy az obstrukció egyszer s mindenkorra lehetetlenné váljék, okvetlenül törekedni kell a kormánynak s ez feladatnál tüzetelt ki még abban az esetben is, hogyha a békétárgyalások nem jöhetnek létre. Ugy látszik, hogy a királynak ehhez való ragaszkodását megerősítették az osztrák tervek, a melyek most a Reichsrath ujából való összeülése folytán ismét oda konkludálnak, hogy obstrukcióval lehetetlenné tegyék a tárgyalásokat, minthogy azt látják, hogy Magyarországon az obstrukció kormányváltozást fog előidézni.

A személyi garancziára nézve Tisza Kálmán és Tisza István gróf álláspontját látszik elfogadni a korona, a mely szerint

személyi engedmény csak az esetben adatik, ha a jelenlegi országgyűlés még Bánffynak megszavazza a kiegyezést Ausztriához és a külföldhöz való viszonylataiban változatlanul és ha létrehozza a házszabályok módosítását.

A Neues Wiener Tagblatt szerint a király döntése így szól:

Bánffy megy, ha

1., garanciát kap a végleges meg egyezésre s a 67-es törvények értelmében a monarchia vámpolitikai egységének kifelé való teljes megóvása mellett.

2., A házszabályok olyan reviziója, mely a teknikai obstrukciót kizárja.

3., a választási törvény reviziójának olyan kiterjesztése, hogy a magyar állameszme veszélyeztetése elkerültesék.

Borhamisítás.

Budapest, jan. 17.

Említettük volt, hogy az Engel József fia pécsi bornagykereskedő czég ismeretes borhamisítási ügyében Kreesányi Kálmán, a nyolczadik kerületi rendőrkapitányság vezetője, szombaton hirdette ki az ítéletet. Engel Mihályt tíz napi önköltségen való elzárásra, ifju Engel Adolfot pedig száz forinttal megváltható tíz napi elzárásra ítélték. Ezenkívül tartoznak kilencszáz forint pénzbüntetést és 583 forint 41 krajczár eljárásiköltséget lefizetni. Elrendelték a vádlottak Pécsen levő üzleti telepén 56 hordóban hivatalos zár alá vett 1225.44 hektoliter törkölybornak a vádlottak költségére sóval leendő denaturálását és a törkölybor elkobzását és a szeszfőzéshez leendő felhasználás czéljából nyilvános árverésen való elárusítását.

Ez ítéletet a borellenőrző bizottság súlyosbításért megfellebbezte. Kevesli a fogházbüntetést azért, mert a külföld előtt kompromittálta a magyar bort.

A magyar zászló meggyalázása.

Budapest, jan. 17.

A bpesti kormánypárti sajtó nagy lármát csap, hogy a vasárnapi népgyűlésen a szocziálisták letépték a nemzeti zászlóról a zöld és fehér színt s csak a piros színt hagyták meg.

A vizsgálat azonban kiderítette, hogy az egész csak vak lárna, mert a szocziálisták vörös lohogóval jelennek meg, a mit a rendőrség azonnal beültött.

A koronatanács határozata.

Budapest, jan. 17.

Ma délután 5 órára Bánffy Dezső magához kérlette Szilágyi Dezsőt, gróf Andrássy Gyulát és gróf Csáky Albint, hogy közölje velük a koronatanács határozatát.

Általában azt hiszik, **hogy nem lesz béke**, ha igazak az eddig megjelent hírek.

Országgyűlés.

Budapest, jan. 16.

A képviselőházban ma 3 névszerinti szavazás volt,

Azután Polonyi, Pichler és Buzáth Ferencz interpelláltak a rendőrségi brutalitás tárgyában.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Gazdák figyelmébe! Az „Erdélyi Gazda” január 1. óta mint hetilap jelenik meg. — Felelős szerkesztő: Tokaji László, társszerkesztő: Jakab László. Czikkeit a legtekintélyesebb praktikus gazdák írják. A lap minden közleménye eredeti és a mi viszonyainkat, különleges érdekeinket szolgálja és védi. Előfizetési ára 1 évre: 6 frt, félévre: 3 frt., negyed évre: 1 frt 50 kr. Előfizetések postautalványon: a kiadóhivatal czimére (Kolozsvár, Belközép-utca, 11. sz. al.) intézendők. Mutatvány-számot egy levelező lapon eszközözendő kérésre bárkinek ingyen küld a kiadóhivatal. Előfizetéseknél előbb beküldendő, hogy a lap az első számtól megküldhető legyen. 8—16.

„KEGYELET”

temetkezési intézet

Kolozsvárt, B.-közép u. 10. (a tiszt. Minorita társház alatt).

Uj hazai felszerelés. Szolid és pontos szolgálat. Legolcsobb árak.

Telefon 402. 401.

(44—50)

Hirdetések.

116—1899 éln.

38. 2—3.

Pályázati hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. város adóhivatalához szükségesként egy kataszteri nyilvántartási napidíjat, erre az állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a teleklönyvi ügyekben való jártasságukat igazoló okmányokkal felszerelt kérelmüket Lévy József városi adóhivatali főnök urhoz 1899 január hó 20-ig személyesen adják be.

Kolozsvárt, 1899 január hó 13-án.

Szvaesina Géza s. k.
polgármester.

715—1899 tan.

42. 1—3

Hirdetmény.

Kolozsvár sz. kir. városnak a város közhatalán (ide értve az 1895. évi január 1-e óta Kolozsvár sz. kir. városhoz csatolt kolozs-monostori határból az 1883 XX. t. cz. 3-ik §-ának rendelkezése alá eső vadászterületet is), valamint a feleki és kőödi határokon levő és a város tulajdonát képező erdőségeket (Felek község ekkor önkéntes határát ide nem értve) gyakorolható vadászati joga 1899. évi február hó 1-től 1905. évi január hó 31-ig terjedő hat évi időtartamra hasznosításra adatik.

Kikiáltási ár a jelenlegi hasznosítási összeg vagyis évi 290 ft. Bónatpénz a kikiáltási ár 10% a.

A nyilvános szóbeli és írásbeli versenytárgyalás 1899 évi január hó 23-án [hétfőn] délelőtt 10 órától 12 óráig fog megtartatni a városház közgyűlési termében.

Az árverési feltételek és szerződési pontzatok a városház emeletén levő 9. 10. számú irodában dr. Szabó Gyula városi tanácsos úrnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsától 1899 Január hó 10-én.

Szvaesina Géza
polgármester

Sz. 4943—899

23. 2—3

Faeladási hirdetmény.

Alólírt járási főszolgabíró ezennel közhírré teszi, hogy a gyalui volt urbéres közönség tulajdonát képező 53 kath. hold gyalui tölgyes erdején levő faanyag **folyó évi január hó 27-én délelőtt 10 órakor** a gyalui főszolgabírói irodában megtartandó nyilvános árverésen eladatik.

Ezen 1/4 részben tűzi és 3/4 részben épületesfaanyag kikiáltási ára 4514 forintban állapított meg, mely összegnek 10 százalékat árverezni szándékozik kötelesek előjáró főszolgabírói kezéhez letenni — illetve zárt ajánlataikhoz csatolva beküldeni az árverés megkezdése előtt.

Az árverezési és eladási feltételek ugyancsak alólírtól a hivatalos órákban megtekinthetők.

A gyalui járási főszolgabíró.

Gyalu, 1899 Január 6-án.

Bidermann,
főszolgabíró.

Sz. 164—899.

39. 2—2.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Szab. kir. Erzsébetvárosi Tanácsa a város tulajdonában levő 16 lőerejű gőzgéppel, 3 kővel és condensatóval ellátott gőzmalom hasznosításra adása végett folyó évi **február hó 7-ikén d. e. 11 órakor** a tanácsház előtermében tartandó zárt írásbeli versenytárgyalást hirdet.

Kikiáltási ár 720 ft. évi hasznosítás.

Felhívom pályázni kívánókat, miszerint 100 ft. bónatpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat folyó évi február hó 7-én d. e. 11 óráig alólírt tanács-hoz annyival inkább nyújtsák be, mert később érkezett, vagy szóbeli ajánlatok figyelembe vételét nem fogadják.

Az ajánlatban az ígért évi hasznosítás világosan kiirandó és az is kifejezendő, hogy ajánlattevő a részletes feltételeket ismeri és azokat magára nézve kötelezőnek tekinti.

A bérleti idő hat évig tart. A feltételek a polgármesteri irodában megtekinthetők.

Szab. kir. Erzsébetvárosi tanácsa 1899 január 10.

Trajanovits János
polgármester.

KIADÓ

belkirály-utca 26. számú telek több évre 1899 évi április elsőjétől 14 szoba, egy alcow és 7 szobára való butorral.

13 szoba külön kijáratral bir, hónapos szobáknak alkalmasok.

Vízvezeték és csatorna bevezetve.

Értekezhetni lehet Külső-szén-utca 4. szám (Moldován kereskedése mellett.) 43. 1—3.

⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗

Az Özveggy Reich Károlyné cég

1825-ben alapított

üveg- és porcellán kereskedése

Marosvásárhelyt eladó!

Értekezhetni ugyanitt a tulajdonos **Nemesné Reich B.**-val Szentmihály-utca 14. szám alatt. 36. 3—3

⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗

OSAN Legjobb a szájaknak és fogaknak. Antiseptikus, károsító, tisztító, egészséges, kellemes és jóval fölülmúlja az eddig ismert legjobb fogszerek.

OSAN-szájvíz üvegekben ára 88 kr. OSAN-fogpor dobozokban ára 44 kr.

CZERNY-FELE Legjobb a legújabb és legújabbak között. 1 üveg 1 ft. 100 szálaló Balzsam-in-szappan 30 kr.

CZERNY-FELE Legjobb a legújabb és legújabbak között. 1 üveg 1 ft. 100 szálaló Balzsam-in-szappan 30 kr.

ANTON J. CZERNY, Bécs, XVIII., Carl Ludwig Strasse 6.

Budapesti ártár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél Király-utca 12. és Egger-téle Nádas-gyógytérben Váci-körút 17. továbbá minden gyógyszerárban, droguáriában és partüremekben. Székesváros utánvétel. Megrendelések oly helyről, hol még rakor nincs, telti cégek egyike, vagy pedig közvetlenül a szállítóhoz, a Czerny-céghez intézendők. Prospektus ingyen.

KITILTATVA: London, Paris, Bécs, Brüsszel, Konstantinápoly, stb.

678. 9—26.

Van szerencsém a n. é. község b. figyelmét felkelti dusan felszerelt (Belmonostor) **Unio-utca 20. szám** alatti **Schrammer Péter** butorraktárával egy helyiségben levő

KERTÉSZ-ÜZLETEMRE.

Nagy választékban kaphatók mindenféle élővirág munkák, menyasszonyi, koszorús-lányi, alkalmi és bál-csokrok, mellidiszek stb. — alkalmi meglepetésekre virággal díszített kosarak, állványok, fülhornok, hajók, biciklik stb. 1 ft-től feljebb, szép palmák, arokariák, sameropsok, nyíló Cameliák eszerekben, ugyancsak szállítunk levágott virágokat hosszú szárral.

100 drb rózsza minden színben 4 ft. 100 drb szegfű f-hér, vörös, sárga 4 ft. rövid szegfű 100 drb 2 ft. Camelia üvegben dbja 15 kr. olasz 5 kr. Narcisz, Ibolya, Margareta, Gyöngyvirág olasz árért és egész friss. A legdivatosabban kötött temetési koszorúk élővirágokból, szalaggal és betűtűtessel 3 ft 50 krtól 10—20 forintig, babér, Czikász, Mongudia palma levelekre kötve, ugyancsak nagy választékban tartunk művirág, érc és szalmavirág koszorúkat olcsó árakért.

Vidéki megrendelésekre nagy gondot fordítunk és pontosan teljesítünk.

Kiváló tisztelettel

Moldován M. és Fia,

1009 9—0. kereskedelmi és mű-kertészek.
Tavaszi időnyre előkészítve 20 ezer magas törzsű nemesített rózsza 200 fajban 100 drb 35 ft., 5 ezer törpe törzsű 100 drb 15—20 ft.

Sürg. nyozim: Moldován kertész Kolozsvárt.

Legjobb minőségű tűzifa — Betegh Péter

faraktárból Kolozsvárt — vasúti állomás „Csanáda.”
Irodahelyiség: **Beltorda-utca Takarékpénztári épület.**

4 köbméter I. osztályú nem tisztított hasábbal	11 ft.
4 " " " " " " " " " " " "	10 ft.
4 " " " " " " " " " " " "	11 ft.
4 " " " " " " " " " " " "	9 ft.

Házhoz szállítva 1 fittal drágább.

Megrendeléseket elfogadjuk: **Somlyay László, Szele Márton, Király Gyula, Csiky Mihály, Daniel Antal, Bitto Rezső, Papp Kristóf, Üzleteiben és Indig Vilmos Beltorda-utcai ügynöki irodájában.**

Raktáron kapható: karítás oszlopok (sasia) és selejtes Slipperek.

Waggon számra jelentékeny árengedmény.

A n. érd. közönségnek különös figyelmébe ajánlom a szép 9 ft-es hántott fámat. 990.10—20.

Tisztelettel

Betegh Péter, beltorda-utca.

*Ha jó vevőket
őhajt, hirdessen az
"Erdélyi Szóda"
című hetilapban,
melyet minden más-
lap kiadóval
Károlyi Béla
sz. kir. - Legelő-
hirdetési irodák...*

11. 9—10

1899. u j é v r e.

Salgó Tarjáni közönség részvénytársulat
petrozsényi salon és koczká-szén egyedüli raktára.

Mélyen leszállított ár!!!

Kitűnő hasábas karok között rakott

TÚZIFA

1 öl [4 km.] 9 ft 50 kr. — 1 öl [4 km.] 11 ft 50 kr.
házhöz szállítva 1 fittal drágább!

Wertheimer Vilmosnál

Kolozsvár, Széchenyi tér 7.—33. szám.

Telefon hívószám 113. 1022 9—0

1899. u j é v r e.

Dicsérő oklevél Alapítva 1857. termek

VINCZE JÓZSEF

legnagyobb szücsárú raktára

Kolozsvárt, Belközép-utca 10. sz. Minorita-rend ház.

Kaphatók:

Legjobb női szörme kalapok, sapkák, Muffok, Boák, Gallérok, Rád és utazó bundák, mindennemű bőrök, egész- és méter számban, új megrendelések bármely szakmában vágó elkészítése és javítása, lyál-látatlik, továbbá férfi sapkák, rövid és hosszú városi kabátok, utazó bundák, vadász kesztyűk, 14b zsák s. t. b. mint saját készítményeim raktáron

Saját szücs-műhelyemben

magam felügyelte alatt készítettett jó munkáért és annak gyors előállításáért felelősséget vállalok, melyeket a t. helybeli- és vidéki vevő és megrendelő közönség b. figyelmébe ajánlván, mentő szíve-sebb látogatásait kérve maradtam

Tisztelettel

Vincze József
szücs.

Eladó új házastelek!

Monostor-utczában, napsoron 77. szám.

12 évig adómentes!

Utazóra bolt, 4 szoba, konyha vízvezetékkel, fürdő-szoba, mozdó-konyha vízvezetékkel, egy pince és egy pince raktárnak, terjedelmes kerttel és gyümölcsfákkal. 932. 13—15

Értekezhetni fentirottal.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni a **Solymosy és Kósch cég** alatt vezetett

Gazdasági gépgyár és vasöntödére,

hol készítenek teljes szeszgyári berendezéseket, malmokat, gőzszivattyukat, turbinákat, minden-nemű gazdasági és épület öntvényeket u. m. oszlopokat, csigalépcsőket stb.

Elvállaljuk mindennemű gepek vagy géprészek javítását a legjutányosabb árak fel-számítása mellett.

Eke és szelölő Rosta gyártására egész külön osztályt rendeztünk be, melyet a legmesz-szebb menő jótállással adunk.

Raktáron tartunk mindennemű gazdasági gépet és technikai cikkeket.

Tervezettel és költségvetéssel készséggel szolgálunk. Szíves partfogásokat kéri

Solymosy Olivér
gyártulajdonos

553. 41—